

HORIJIY TILLARNI O'RGATISHDA VIDEO-HIKOYALARDAN FOYDALANISHNING ROLI

Erkaboyeva Saodatxon Yulbarsova¹

¹ Andijon mashinasozlik instituti assistenti

<https://doi.org/10.5281/zenodo.5830568>

MAQOLA TARIXI

Qabul qilindi: 05-Dekabr 2021

Ma'qullandi: 10-Dekabr 2021

Chop etildi: 15-Dekabr 2021

KALIT SO'ZLAR

Video hikoya, multimedia, tanqidiy va ijodiy fikrlash, hamkor bo'lib ishlash, kerakli manba, ijodiy ish.

ANNOTATSIYA

Muallif ushbu maqolasida ingliz tilini o'rganishda ingliz tili darslarida video hikoyadan qanday foydalanishni yoritib beradi.

Usullari. Ushbu maqolada axborotlarni tanlay olish va ularni kontekstual tahlil qilish, taqdim etish va taqqoslash usullaridan foydalanilgan. Taqdimot asosida kontseptsiyani umumlashtirish va konkretlashtirish mavjud.

Natijalari. Tahlil qilish orqali mavzuga oid axborotlarni saralab boshqalarga video taqdimot orqali yetkazib berish va o'quvchilarda o'ziga bo'lgan ishonch va mustaqil ta'lim olish tushunchalarini targ'ib qilishdir.

Xulosa. O'quvchilarda chet tillarni o'rganishda video hikoyalardan foydalanish orqali real hayotda asqotadigan muomala ko'nikmalarini rivojlantiradi deb hisoblaymiz.

Bugungi asr texnologiya asri bo'lib ilmu fan va ta'limga yondashuvimiz yangilanishi kerak bo'lgan davrdir. Biz o'qitishda yangi

tendentsiyalarni qo'shishga harakat qilishimiz kerak. Ilgari o'quvchilar o'z ma'lumotlarini ota-onalar va o'qituvchilardan olishgan bo'lsa, bugungi kunda o'quvchilar har yili media resurslardan o'rganish uchun Kesada va Summers o'z ishlarida (1998) ta'kidlaganidek, ikki baravar ko'p vaqt sarflashadi. Shunday qilib, ta'limga texnologiyani integratsiya qilish zarurati mavjud. Dexter va boshqalar (1999) ta'limga texnologiya integratsiyasining samaradorligi ko'p jihatdan uning talabalarni o'rganishga jalb qilish bilan bog'liqligini ta'kidlaydi. Talabalar o'z mavzulari bo'yicha odamlardan intervyu olishlari mumkin. Ular o'z mahallasidagi odamlar bilan ishlashlari mumkin. Sinfdan ular haqiqiy hayotga chiqishlari mumkin. Xarrisning ta'kidlashicha, agar talabalar ma'lumotni o'z vaqtida olish,

ma'lumotlarni tahlil qilish va sintez qilish va uni professional tarzda taqdim etishga yordam beradigan texnologiya vositalarini tanlay olsalar, texnologiyaning mazmunli integratsiyasiga erishish mumkin (2006).

Lim va Tay (2003) ma'lumotlariga ko'ra, sinfda ishlatiladigan AKT vositalari to'rt turga bo'lingan: informatsion, situatsion, kommunikativ va konstruktiv vositalar. Axborot vositalari - bu turli formatlarda (masalan, ma'lumotlar bazalari, ensiklopediyalar va veb-resurslar) katta hajmdagi ma'lumotlarni saqlaydigan va taqdim etadigan ilovalardir. Vaziyatni aniqlash vositalari - bu talabalarni kontekstni boshdan kechirishlari mumkin bo'lgan muhitga (masalan, simulyatsiya va o'yinlar) joylashtiradigan tizimlardir. Kommunikativ vositalar - bu talaba va boshqalar o'rtasidagi aloqani osonlashtiradigan tizimlar (masalan, elektron pochta va muhokama jadvallari). Konstruktiv vositalar - bu umumiy maqsadli AKT vositalari bo'lib, ular ma'lumotlarni manipulyatsiya qilish, o'quvchilarning o'z bilimlarini qurish yoki ma'lum bir o'quv maqsadi uchun ma'lum bir moddiy mahsulotni ishlab chiqarish uchun ishlatilishi mumkin. Yuqorida aytib o'tilgan misollar va ishlardan ma'lum bo'lyaptiki dars jarayoniga video -hikoyalarning tadbiq qilishning tobora ommalashib borishining sabablari ularning yuqorida keltirilgan misollarga juda yaxshi namuna bo'lishidandir.

Quyida biz chet tillarni o'qitishda video - hikoyalardan foydalanishning ba'zi afzalliklarini sanab o'tmoqchimiz. Video - hikoyalar o'quvchilarga multimedia orqali o'z fikrlarini ifodalash va ma'lum bir mavzu bo'yicha ba'zi tadqiqotlar o'tkazish imkoniyatini beradi. Talabalar o'z mavzularini o'rganishlari, ishonchli ma'lumot manbalarini topishlari kerak bo'ladi. Ular o'z topilmalarini

boshqalar bilan baham ko'rish yo'llarini o'ylab ko'rishlarigayam to'g'ri keladi. O'z hikoyalarini taqdim etish uchun o'quvchilar ingliz tilini chuqurroq o'rganishadi. Bunday o'quv jarayoni barcha integratsiyalashgan ko'nikmalarni oshirishi mumkin. Misol uchun, agar o'qituvchilar o'z o'quvchilaridan mavzu bo'yicha o'z fikrlarini bildirishni so'rasalar, o'quvchilar ma'lumot qidiradilar. Bu erda biz o'quvchilarning mustaqil ta'lim olish uchun ma'suliyatni o'z zimmalariga olganini ko'rishimiz mumkin. Video -hikoyalarning syujeti uchun ijodiy yozish orqali o'quvchilar yozish qobiliyatlarini ham rivojlantirishlari mumkin. Ular hikoya qilish qismini bajarganlarida, nutq mahoratida yana bir muvaffaqiyatni ko'rish mumkin. O'qituvchilar bu yerda o'quvchilarning talaffuzi, so'z urg'usi va gap intonatsiyasini baholashlari mumkin. Boshlanishi uchun biz o'quvchilarimizdan mavzulari bo'yicha tadqiqot qilishlarini so'rashimiz mumkin. Ular o'z mavzularini o'rganadilar va tegishli ma'lumotlarni, o'z mavzulariga mos fotosuratlar, rasmlar va musiqalarni topishga harakat qiladilar. Ular kerakli manbalarni topish va ulardan foydalanishni o'rganadilar. Quyida video-hikoyalarni tayyorlashda foydalanish mumkin bo'lgan manbalar ro'yxati keltirilgan.

Fotosurat va rasmlar uchun:

Pics4Learning - Pics4Learning ta'lim uchun xavfsiz, bepul rasmlarning elektron kutubxonasidir. O'qituvchilar va talabalar mualliflik huquqi bilan himoyalangan fotosuratlar va rasmlardan sinflar, video - hikoyalar, multimedia loyihalari, veb-saytlar, portfellar yoki ta'lim muhitidagi har qanday loyihalar uchun foydalanishlari mumkin.

Pexels.com - hamma joyda foydalanishingiz mumkin bo'lgan bepul fotosuratlar jamlanmasidir.

Bing tasvirlar galereyasi - mualliflik huquqiga ega bo'lmagan minglab tasvirlar (va boshqa ommaviy axborot vositalari) yig'indisidir. (Qidiruv argumentingizga "royalti bepul" ni tanlashingiz kerak bo'ladi.)

Welcome Images - sog'liqni saqlash kasblari va hamshiralik fotosuratlar uchun ajoyib manba.

Burning Well - fotoalbomlarda tashkil etilgan ommaviy tasvirlarning katta to'plami.

Digital Image Magazine - 25 ta "bepul stokli" fotosuratlar saytlariga havolalarni topish mumkin.

National Geographic foto galereyalari - toifalar bo'yicha qidirish mumkin yoki kunning eng yaxshi suratlarini ko'rib chiqish imkonini beradi.

Biography.Com Foto galereyalari - Mashhur odamlar haqidagi fotosuratlar va ma'lumotlarni beradi.

FreePlay Music - Bu saytda juda ko'p turli xil musiqa treklari mavjud. Fayllarni janr, albom va asarning davomiyligi bo'yicha tanlashingiz mumkin.

Mutlaq tovush effektlari arxivi - alifbo bo'yicha ro'yxatdan tovush effektlarini tanlaydi yoki toifalar bo'yicha qidirishga yordam beradi.

Mavzu uchun to'g'ri ma'lumot, fotosurat, rasm va musiqani tanlagandan so'ng,

o'quvchilar o'zlarining video -hikoyalari uchun hikoya qismini yozadilar yoki agar ular odamlar bilan suhbatlashmoqchi bo'lsa, intervyu savollarini yozishlari mumkin.

Masalan, "Do'stlikni qanday tushunasiz?" intervyusi uchun savollar quyidagilar bo'lishi mumkin:

1. Sizing eng yaqin do'stingiz kim?
2. U bilan birinchi marta qanday tanishgansiz?
3. Do'stingizning qaysi fazilatlarini hurmat qilasiz?.... va hokazo.

Ular yozish qismini tugatgandan so'ng, taqdimotlari ustida ishlashlari kerak bo'ladi. Bu yerda o'quvchilar og'zaki nutq ustida ishlaydilar, so'zlarni to'g'ri talaffuz qilishga harakat qiladilar. (Balabolka dasturidan foydalanish orqali talabalar talaffuzlari ustida ishlashlari mumkin. Bu dasturda talabalar o'z nutqlari yoki matnlarini yozib, so'ngra matndagi har bir so'zning talaffuzini qo'yishlari va tekshirishlari mumkin.) Ular so'z urg'usi va jumlaning intonatsiyasiga e'tibor berishlari va ravon gapirishlarini bu dastur yordamida mashq qilishlari mumkin bo'ladi. O'qituvchilar video- hikoyalar ustida ishlash va o'quvchilarning video -hikoyalari baholash uchun quyidagi jadvallardan foydalanishlari mumkin. Agar siz o'quvchilaringizning ishini baholash uchun ushbu rubrikani bersangiz, bu haqda o'quvchilaringizni xabardor qiling. Va bu o'qituvchining ishini baholash va ularning ishiga fikr va takliflar berishni osonlashtiradi.

Jadvallar: 1. Video-hikoyalarni tayyorlash bo'yicha ba'zi maslahatlar.

1-Jadval. Video- hikoyani tayyorlash uchun yo'riqnoma

1. Mavzu ustida ishlash (mavzuni va qancha muddatda bo'lishini hal qilish)	2. Izlanib mavzuga oid ma'lumotlar, rasm va fotolar to'plash	3. Yozish: qoralama yozish va xatolarni tekshirish	4. Effekt va tovushlar qo'shish. Qoralamasini eshitish va ko'rish, nutqdagi xatolarni ustida ishlash	5. Namoyish etish va baholash
--	--	--	--	-------------------------------

2-Jadval. Baholash jadvali

O'quvchini ng ismi sharifi	Hikoya mazmuni	Hikoya tuzulishi	Tovush effekti	Video va animasiya	Nutq ravonligi	Lug'at	Jami:

Videoi-hikoyalar hatto o'zlashtirishi qiyin bo'lgan talabalar uchun ham yaxshi imkoniyatdir, chunki bu ularga ovozlarni yozib olgandan keyin o'z xatolarini eshitish va payqash imkoniyatini beradi. Ular ovozlarni tuzatishi va qayta yozishi mumkin. Bu o'rganish uchun yaxshi amaliyot. Talabalar o'z video ishlarini ko'p martalab yozib olgandan so'ng ularda ularni tahrirlash va tuzatish imkoni bo'ladi va bu ularga o'zlariga bo'lgan ishonchni orttiradi va ular kamera oldida o'zlarini qanday tutishni o'rganishlari mumkin.

Talabalarimiz bilan "Mening eng yaqin do'stim", "Qanday qiynalishim mumkin", "Unutilmas kunim", "Hayotimda sportning ahamiyati", "Sog'lom turmush tarzi", "Mashhur aktyorlar" va boshqa bir qator

mavzular ustida ishladik. Ular video-hikoyalari uchun multimedia yaratish uchun Ulead, ProShow Producer va MovieMaker dasturlaridan foydalandilar.

Izlanishlar va kuzatishlardan kelib chiqqan holda video -hikoyalarni o'qitishda foydalanish o'quv jarayonini qiziqarli va samarali bo'lishiga yordam beradi deyishimiz mumkin, chunki ular orqali AKT dagi barcha integratsiyalashgan ko'nikmalarni rivojlantirish, o'quvchilarning tanqidiy va ijodiy ko'nikmalarini oshirish hamda ingliz tilidan to'g'ri va ravon foydalana oladigan o'ziga ishongan o'quvchilarga ega bo'lish kabi ko'plab imkoniyatlar kelib chiqadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Frazel, Midge. *Digital Storytelling Guide for Educators*. Eugene, Or.: International Society for Technology in Education, 2010.
2. Thompson, Mary. "Digital Storytelling: Combining Literacy and Technology." *Information Searcher* 15 4 (2005): 3-6
3. <http://www.techlearning.com/article/34296>
4. Swenson, J., C. A. Young, E. McGrail, R. Rozema, and P. Whitin. 2006. Extending the conversation: New technologies, new literacies, and English education. *English Education* 38 (4): 351–369.
5. Sadik, A. *Digital storytelling: a meaningful technology-integrated approach for engaged student learning*. Association for Educational Communications and Technology 2008.
6. Kadjer, S. B. 2004. Enter here: Personal narrative and digital storytelling. *English Journal* 93 (3), 64–68. <http://worldroom.tamu.edu/Workshops/Storytelling13/Articles/Kadjer.pdf>
7. Lambert, J. 2010. *Digital storytelling cookbook*. Berkeley, CA: Digital Diner Press.
8. Ohler, J. 2008. *Digital storytelling in the classroom: New media pathways to literacy, learning, and creativity*. Thousand Oaks, CA: Corwin.
9. Robin, B. R. 2008. Digital storytelling: A powerful technology tool for the 21st century classroom. *Theory Into Practice* 47 (3): 220–228.
10. Warschauer, M. 1997. Computer-mediated collaborative learning: Theory and practice. *Modern Language Journal* 81 (4), 470–481.
11. Brown, J., J. Bryan, and T. Brown. 2005. Twenty-first century literacy and technology in K–8 classrooms. *Innovate* 1 (3).